

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการรักษาวินัยของข้าราชการตำรวจ สังกัดกองบังคับการสายตรวจและปฏิบัติการพิเศษ กองบัญชาการตำรวจนครบาล ศึกษาโดยใช้แนวคิดเกี่ยวกับการรักษาวินัย ระเบียบกฏวินัยคุณลักษณะงานของกองบังคับการสายตรวจและปฏิบัติการพิเศษ แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรม สุขภาพจิต ทัศนคติ การใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม และแรงสนับสนุนทางสังคม กลุ่มตัวอย่าง คือ ข้าราชการตำรวจ สังกัดกองบังคับการสายตรวจและปฏิบัติการพิเศษ จำนวน 337 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวน (Oneway Analysis of Variance) การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient) และวิเคราะห์ถดถอยพหุแบบขั้นตอน (Stepwise Method)

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปเป็นประเด็นสำคัญได้ดังนี้

1. สภาพทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ข้าราชการตำรวจ สังกัดกองบังคับการสายตรวจและปฏิบัติการพิเศษ จำนวน 337 คน ตำแหน่งสัญญาบัตร 96 คน ผบ.หมู่-ลูกแถว 241 คน ส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 21-30 ปี (ร้อยละ 61.1) ส่วนใหญ่การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ร้อยละ 84.5) รายได้ส่วนใหญ่ต่ำกว่า 7,000 บาท (ร้อยละ 60.5) และอายุราชการส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 1-10 ปี (ร้อยละ 69.5)

2. สุขภาพจิต

ข้าราชการตำรวจมีสุขภาพจิตค่อนข้างดี และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน จะเห็นได้ว่า สุขภาพจิตด้านการมีความสามารถช่วยเหลือผู้อื่นได้ มีคะแนนสูงสุด รองลงมาคือความสามารถควบคุมอารมณ์ของตนเองและการรู้จักผ่อนคลายความตึงเครียด

เมื่อจำแนกสุขภาพจิตตามความแตกต่างของปัจจัยทางชีวสังคมทุกตัว อันได้แก่ ระดับตำแหน่ง สังกัดในการปฏิบัติหน้าที่ ระยะเวลาปฏิบัติงาน รายได้ อายุ ลักษณะการปฏิบัติหน้าที่สัมพันธ์ประชาชนและระดับการศึกษา สุขภาพจิต พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในทุกลักษณะ

3. การริใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม

ข้าราชการตำรวจ มีการริใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมในระดับการทำตามกฎหมายของสังคม เมื่อจำแนกความแตกต่างระหว่างปัจจัยทางชีวสังคมพบว่าข้าราชการตำรวจที่มีหน่วยงานที่สังกัด ระดับการศึกษา และรายได้ต่างกัน มีการริใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

4. ทักษะคิดข้าราชการตำรวจต่อการปฏิบัติงาน

ข้าราชการตำรวจมีทักษะคิดก่อนข้างดี เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านจะเห็นได้ว่าข้าราชการตำรวจมีทักษะคิดด้าน การมีความรู้ลึกที่ติด่องาน รองลงมาได้แก่ ความเข้าใจในงาน และความสามารถในการปฏิบัติงานตามหน้าที่

เมื่อจำแนกความแตกต่างระหว่างปัจจัยทางชีวสังคม พบว่าข้าราชการตำรวจที่มีหน่วยงานที่สังกัด รายได้ ลักษณะการปฏิบัติหน้าที่สัมพันธ์ประชาชน และระดับการศึกษาต่างกัน มีทักษะคิดต่อการปฏิบัติงานต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

5. แรงสนับสนุนทางสังคม

ข้าราชการตำรวจมีแรงสนับสนุนทางสังคมก่อนข้างสูง โดยเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน จะเห็นได้ว่าข้าราชการตำรวจมีแรงสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัวสูงสุด รองลงมาได้แก่ แรงสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อนร่วมงาน และจากผู้บังคับบัญชา

เมื่อจำแนกความแตกต่างระหว่างปัจจัยทางชีวสังคม พบว่าข้าราชการตำรวจที่มีหน่วยงานที่สังกัด รายได้ และลักษณะการปฏิบัติหน้าที่สัมพันธ์ประชาชนต่างกัน ได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

6. พฤติกรรมการรักษาวินัยของข้าราชการตำรวจ

ข้าราชการตำรวจมีพฤติกรรมการรักษาวินัยก่อนข้างดี โดยเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน จะเห็นได้ว่า ข้าราชการตำรวจมีพฤติกรรมด้านการรักษาวินัยสูงสุดในด้านความรู้สำนึกในหน้าที่และตระหนักในความสำคัญในการปฏิบัติหน้าที่ รองลงมาได้แก่ การปฏิบัติตามวินัยวางไว้ และการไม่ละเมิดข้อห้าม

7. ผลการศึกษาโดยวิธีการทดลองพหุคูณแบบขั้นคอง (Stepwise Method)

พบว่าปัจจัย 7 ด้าน ถูกคัดเลือกเข้าสู่สมการทดลองตามลำดับ คือ ทักษะคิดของข้าราชการ

ตำรวจ แรงสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อนร่วมงาน การใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม หน่วยงานที่สังกัด ได้แก่ข้าราชการตำรวจที่สังกัดกองกำกับการรักษาและรักษาความปลอดภัย กองกำกับการสุนัขตำรวจ สุขภาพจิตและแรงสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว ซึ่งทั้ง 7 ปัจจัยสามารถอธิบายความผันแปรของพฤติกรรมการรักษาวินัยของข้าราชการตำรวจได้ร้อยละ 48.23 ($R^2 = .4823$) และมีความสัมพันธ์กับการมีพฤติกรรมรักษาวินัยของข้าราชการตำรวจได้ ในระดับปานกลางค่อนข้างสูง ($R = .69449$)

ส่วนปัจจัยที่เหลือได้แก่ ระดับตำแหน่ง หน่วยงานที่สังกัด กองกำกับการอำนวยการ กองกำกับการข่าว กองกำกับการสายตรวจ กองกำกับการป้องกันและปราบปรามจราจร กองกำกับการตำรวจม้า รายได้ ลักษณะการปฏิบัติหน้าที่สัมผัสประชาชนและแรงสนับสนุนทางสังคมจากผู้บังคับบัญชาไม่ได้ถูกคัดเลือกเข้าสู่สมการถดถอย

อภิปรายผลการศึกษา

จากกรอบแนวคิดทฤษฎีซึ่งผู้วิจัยใช้ในการวิจัย ได้พิจารณาตัวแปรต้นทั้งหมดของข้าราชการตำรวจ 3 ด้าน การใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม 6 ด้าน สุขภาพจิตของข้าราชการตำรวจ 3 ด้าน แรงสนับสนุนทางสังคม 3 ด้าน และปัจจัยทางชีวสังคม 7 ด้าน เป็นปัจจัยที่คาดว่าจะมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมรักษาวินัยของข้าราชการตำรวจ โดยน่าจะมีความแตกต่างระหว่างปัจจัยทางชีวสังคมอื่นได้แก่ระดับตำแหน่ง หน่วยงานที่สังกัดของข้าราชการตำรวจ ระยะเวลาในการปฏิบัติราชการ รายได้ आयु ลักษณะการปฏิบัติหน้าที่สัมผัสประชาชน และระดับการศึกษา จากผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณที่ปรากฏในบทที่ 4 พบว่าตัวแปร 7 ตัว ที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมรักษาวินัยของข้าราชการตำรวจสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

พฤติกรรมรักษาวินัยของข้าราชการตำรวจ

พฤติกรรมรักษาวินัยของข้าราชการตำรวจมีความสัมพันธ์กับทัศนคติ สุขภาพจิต การใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม แรงสนับสนุนทางสังคมและหน่วยงานที่สังกัดของข้าราชการตำรวจ

กลุ่มตัวอย่างข้าราชการตำรวจที่ตอบแบบสอบถามมีพฤติกรรมรักษาวินัย ในระดับปานกลางค่อนข้างสูง โดยมีค่าเฉลี่ยสูงในพฤติกรรมรักษาวินัย ด้านความสำนึกในหน้าที่และตระหนักในความสำคัญในการปฏิบัติหน้าที่

ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากกรมตำรวจจัดหลักสูตรให้มีการฝึกอบรม ทั้งทางด้านวิชาการ ร่างกาย จิตใจ คุณธรรม และระเบียบวินัยควบคู่กันไป ให้กับเจ้าหน้าที่ตำรวจที่เข้ารับการอบรม โดยมุ่งเน้นให้ผู้เข้ารับการอบรมประพฤติปฏิบัติตามระเบียบวินัยโดยเคร่งครัด โดยให้ความสำคัญในด้านความสำนึกในหน้าที่และตระหนักในสำคัญในการปฏิบัติหน้าที่ ทั้งนี้ เนื่องจากการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจมีหน้าที่ บำบัดทุกข์บำรุงสุข รับผิดชอบต่อประชาชน มีหน้าที่คุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนซึ่งในตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย หากข้าราชการตำรวจไม่ประพฤติตามระเบียบวินัย จะส่งผลเสียให้กับประชาชน สังคม และประเทศชาติต่อไป

ทัศนคติของข้าราชการตำรวจ

จากผลการศึกษาพบว่าทัศนคติของข้าราชการตำรวจ เป็นปัจจัยที่สามารถพยากรณ์พฤติกรรมการรักษาวินัยของข้าราชการตำรวจได้อันดับแรก ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีดินไม้จรีธรรม (ดวงเดือน พันธมนาวิน 2526, 2531 และ 2538) ที่กล่าวว่า องค์ประกอบทางจิตใจที่จะนำไปสู่พฤติกรรมทางจรีธรรมของคนเก่งมากและคนดีมากนั้น มีลักษณะทางจิตใจที่สำคัญ 8 ประการในปริมาณที่แตกต่างจากคนดีน้อยหรือเก่งน้อย ซึ่งอยู่ในสถานการณ์เดียวกันกับคนที่ดีมวมและเก่งมาก นั่นคือ คนที่ดีมากและเก่งมาก เป็นคนที่มีคุณธรรมต่าง ๆ สูง คือเป็นผู้ที่เห็นประโยชน์ของความดีงามต่าง ๆ และเห็นโทษของความชั่วต่าง ๆ ในทางวิชาการเรียกว่า เป็นผู้ที่มีทัศนคติที่ดี มีคุณธรรม และสอดคล้องกับ เอนกกุล กรังแสง (2529 : 22) กล่าวไว้ในเรื่ององค์ประกอบของทัศนคติว่า บุคคลที่มีทัศนคติที่ดีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เขายังมีแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมในทางที่ดีต่อสิ่งนั้น

จากการศึกษาครั้งนี้ พบว่าข้าราชการตำรวจมีทัศนคติด้านความรู้สึที่ดีต่องานมีคะแนนสูงสุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากหลักเกณฑ์การกำหนดคุณสมบัติของผู้สมัครสอบเข้ารับราชการตำรวจ จะต้องมีความสมบูรณ์พื้นฐานที่สำคัญ คือจะต้องมีสุขภาพดี มีร่างกายสมบูรณ์แข็งแรง มีบุคลิกภาพเหมาะสมกับวิชาชีพ ไม่เป็นบุคคลไร้ความสามารถ คุณสมบัติดังกล่าวประกอบกับการที่ผู้ที่จะเป็นตำรวจมีความตั้งใจจริงในการประกอบอาชีพรับราชการตำรวจ จะเป็นผู้มีจิตสำนึกของความเป็นผู้พิทักษ์สันติราษฎร์โดยเอาทุกข์ของประชาชนมาเป็นความทุกข์ของตนเอง และมีจิตสำนึกที่เปี่ยมไปด้วยคุณธรรม จริยธรรมและมโนธรรมในจิตใจ ดังนั้นคุณสมบัติของผู้ที่ได้รับการคัดเลือกให้ประกอบอาชีพรับราชการตำรวจ ย่อมเป็นผู้มีความพร้อมทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจส่งผลให้เป็นผู้มีทัศนคติดีโดยรวมและส่งผลให้เป็นผู้รักษาวินัยได้อย่างดี

จากผลการศึกษาวิจัยทางชีวสังคม ที่มีอิทธิพลต่อทัศนคติของข้าราชการตำรวจได้แก่ ลักษณะงานต่างกัน ได้แก่ ข้าราชการตำรวจที่ปฏิบัติงานกองกำกับการอำนวยการ กองกำกับการศูนย์รวมข่าวซึ่งเป็นลักษณะงานที่ไม่สัมผัสประชาชน จะมีทัศนคติสูง ซึ่ง สมบุญ เกาพัฒนา (2520 : 83) ได้ศึกษาทัศนคติต่อวิชาชีพพยาบาล ระหว่างกลุ่มพยาบาลซึ่งมีลักษณะงานต่างกัน ซึ่งได้แก่ งานกองบริการทางวิทยาศาสตร์และการแพทย์ กองโสตถยกรรม กองศัลยกรรม และกองสูตินรีเวช-กรรม พบว่าพยาบาลมีทัศนคติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยที่พยาบาลกองบริการทางวิทยาศาสตร์การแพทย์กองศัลยกรรม และกองสูตินรีเวชกรรม ซึ่งมีลักษณะงานต้องใกล้ชิดคนไข้มีทัศนคติต่อวิชาชีพพยาบาลดีกว่ากลุ่มพยาบาลกองโสตถยกรรม ซึ่งได้ปฏิบัติต่อคนไข้น้อยกว่า

จากการศึกษาครั้งนี้พบว่า ข้าราชการตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่สังกัดกองกำกับการอำนวยการและกองกำกับการศูนย์รวมข่าว มีทัศนคติต่อการปฏิบัติงานที่ดี ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากลักษณะงานในกองกำกับการอำนวยการ และกองกำกับการศูนย์รวมข่าว เป็นแบบงานประจำ (Routine) ขณะที่ข้าราชการตำรวจกองกำกับการตำรวจม้า และกองกำกับการศูนย์ตำรวจต้องปฏิบัติหน้าที่กับม้าและสุนัข การสื่อสาร รวมทั้งการปฏิบัติงานค่อนข้างยุ่งยาก จึงส่งผลให้ข้าราชการตำรวจในสังกัดดังกล่าวมีทัศนคติต่อการปฏิบัติงานในระดับต่ำ

การศึกษาเปรียบเทียบระหว่างทัศนคติของข้าราชการตำรวจกับรายได้ของข้าราชการตำรวจ พบว่า ข้าราชการตำรวจที่มีรายได้มาก มีทัศนคติดีกว่าข้าราชการตำรวจที่มีรายได้น้อย ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ สมบุญ เกาพัฒนา (อ้างแล้ว : 90) ที่ศึกษาเปรียบเทียบระหว่างทัศนคติต่อวิชาชีพของพยาบาลที่มีรายได้ต่างกัน พบว่าพยาบาลที่มีรายได้มากมีทัศนคติที่ดีกว่าพยาบาลที่มีรายได้น้อย ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากข้าราชการตำรวจที่มีรายได้มาก เกิดความพอใจในงาน เพราะได้ผลตอบแทนเป็นที่พอใจ การครองชีพดี ไม่เห็นว่าเป็นงานต่ำต้อย ตรงกันข้าม ข้าราชการตำรวจที่มีรายได้น้อย อาจเห็นว่า งานตำรวจเป็นงานบริการ รับใช้ประชาชน เป็นงานต่ำต้อย ไม่คุ้มค่าเหนื่อยยาก และเสี่ยงอันตรายจากการปฏิบัติงาน รู้สึกไม่มีเกียรติ การครองชีพไม่ดี ไม่ทัดเทียมกับอาชีพอื่น จึงทำให้มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อวิชาชีพที่ปฏิบัติอยู่

การศึกษาเปรียบเทียบระหว่างทัศนคติของข้าราชการตำรวจกับระดับการศึกษาของข้าราชการตำรวจ พบว่า ข้าราชการตำรวจที่มีระดับการศึกษาสูง มีทัศนคติต่อการปฏิบัติราชการ

การตำราวจดึกว่าข้าราชการตำราวจที่มีการศึกษาคำ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ สมบุญ เกาพัฒนา เช่นกัน ที่พบว่าทัศนคติต่อวิชาชีพของพยาบาลที่มีวุฒิการศึกษาสูงมีทัศนคติดีกว่าพยาบาลที่มีวุฒิการศึกษาคำ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้ที่มีระดับการศึกษาสูง ทำให้มีความรู้ดี มีทักษะ และประสบการณ์ดี สามารถแก้ปัญหาได้ดี จิตใจสบายจึงส่งผลให้มีทัศนคติต่อการปฏิบัติงานดี ตรงกันข้าม ผู้ที่มีความรู้ น้อย ไม่มีความมั่นใจในการทำงาน ทำให้เกิดความขัดแย้งในใจ ทำงานผิดพลาด เป็นผลเสียต่อผู้รับบริการจึงไม่มีความสุขและมีทัศนคติไม่ดีต่องาน

ในการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านรายได้และระดับการศึกษา พบว่า ไม่มีความสัมพันธ์โดยตรงกับพฤติกรรมการรักษาวินัย แต่พบว่าปัจจัยทั้งสองมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับทัศนคติต่อการปฏิบัติงาน ซึ่งมีความสัมพันธ์โดยตรงกับพฤติกรรมการรักษาวินัย จึงทำให้ปัจจัยทั้งสอง อันได้แก่ รายได้และระดับการศึกษา เป็นปัจจัยสนับสนุนทำให้ข้าราชการตำราวจมีทัศนคติที่ดี จนนำไปสู่การมีพฤติกรรมในการรักษาวินัยของข้าราชการตำราวจ

การใช้ เหตุผลเชิงจริยธรรม

จากการศึกษาครั้งนี้พบว่า ข้าราชการตำราวจที่มีการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมสูง มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการรักษาวินัยของข้าราชการตำราวจในอันดับที่ 3 โดยพบว่าข้าราชการตำราวจมีการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมโดยทำตามเกณฑ์ของสังคม คือ บุคคลมีความรู้สึกถึงบทบาทหน้าที่ของตนในฐานะ เป็นหน่วยหนึ่งในสังคม จึงถือว่าตนมีหน้าที่ทำตามกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่สังคมของตนกำหนดหรือคาดหวัง (Kohlberg, 1969) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พงศธร เกรียงกรมล (2537 : 54) ที่พบว่าข้าราชการตำราวจชั้นประทวนที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานีตำรวจภูธร อำเภอเมืองขอนแก่น มีการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมในขั้นที่ 4 คือ การทำตามเกณฑ์ของสังคม ซึ่งถ้าการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของข้าราชการตำราวจอยู่ในขั้นต่ำ คือ คิดแต่ประโยชน์ส่วนตน ประโยชน์ของพวกเขาห้อง ไม่คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมของประชาชน อาจส่งผลให้ข้าราชการตำราวจมีพฤติกรรมในการฝ่าฝืนวินัยได้ แต่ถ้าข้าราชการตำราวจมีเหตุผลเชิงจริยธรรมอยู่ในระดับสูงจะสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างเหมาะสม บริสุทธ์ ยุติธรรม เกิดประโยชน์ต่อประชาชนและสังคมโดยส่วนรวม อันส่งผลให้ข้าราชการตำราวจมีพฤติกรรมรักษาวินัยได้อย่างดี เช่นกัน

จากผลการศึกษาปัจจัยทางชีวสังคม ที่มีอิทธิพลต่อการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของข้าราชการตำรวจ ได้แก่ การศึกษาเปรียบเทียบระหว่างการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของข้าราชการตำรวจที่มีสังกัดต่างกัน พบว่า ข้าราชการตำรวจสังกัดกองกำกับการอำนวยการมีการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมสูงสุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากโดยส่วนมากข้าราชการตำรวจที่ย้ายไปดำรงตำแหน่งในสังกัดกองกำกับการอำนวยการจะใช้เวลาว่างในการศึกษาต่อ ส่งผลให้ข้าราชการตำรวจมีการศึกษาสูงกว่าข้าราชการตำรวจในสังกัดอื่น ๆ จึงส่งผลให้มีการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมสูงตามไปด้วย

จากการศึกษาเปรียบเทียบระหว่างการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมกับรายได้ของข้าราชการตำรวจ พบว่า ข้าราชการตำรวจที่มีรายได้มากกว่า 13,000 บาท มีการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมสูงสุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้ที่มีรายได้มากกว่า 13,000 บาท จะมีสภาพความเป็นอยู่ที่ดีกว่าข้าราชการตำรวจที่มีรายได้ต่ำกว่า จึงอาจส่งผลให้มีการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมในขั้นสูง คือ การทำตามเกณฑ์ของสังคม และผู้ที่มีรายได้มากกว่า 13,000 บาท จะมีระดับการศึกษาสูงกว่าข้าราชการตำรวจที่มีรายได้ต่ำกว่า ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Batt (1975) (อ้างใน พงศธร เจริญนครกุล อ้างแล้ว : 57) ได้ทำการศึกษาในผู้ใหญ่ไทยอายุ 26-65 ปี พบว่า ผู้มีฐานะต่ำ มีการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมอยู่ในขั้น 2 ถึง 4 ส่วนผู้มีฐานะปานกลางมีการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมอยู่ในขั้น 2 ถึง 5

จากการศึกษาเปรียบเทียบระหว่างการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมกับระดับการศึกษาของข้าราชการตำรวจ พบว่าข้าราชการตำรวจที่มีการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมสูงกว่าข้าราชการตำรวจที่มีระดับการศึกษาต่ำ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากเหตุผลนี้เกี่ยวกับระดับการศึกษาที่มีอิทธิพลต่อทัศนคติของข้าราชการตำรวจที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มล. อัครนงค์ ปราโมช (2525 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษากฎการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของพยาบาลวิชาชีพ ในสถาบันที่มีนักศึกษาพยาบาลฝึกปฏิบัติงานอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า พยาบาลที่มีวุฒิการศึกษาสูง มีการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมสูงกว่าพยาบาลที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สุภัทรา เอื้อวงศ์ (2525 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษากฎการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักศึกษาพยาบาลในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 4 มีคะแนนการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมสูงกว่านักศึกษาปีอื่น ๆ และสุพิศธรศรี ชุมทรัพย์ ศรีวรรณมา เขียวลี สุรณีย์ จิตดำรงพันธ์ และวณิ ออมสิน (2522) ได้ทำการวิจัยเรื่องพัฒนาการทางจริยธรรมในนักเรียนมัธยมศึกษาในภาค

เหนือ ภาคกลาง ภาคใต้ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตามลำดับ ผลการวิจัยสอดคล้องกันว่า การศึกษามีผลทำให้พัฒนาการทางจริยธรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

ในการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านรายได้และระดับการศึกษาพบว่า ไม่มี ความสัมพันธ์โดยตรงกับพฤติกรรมการรักษาวินัย แต่พบว่าปัจจัยทั้งสองมีความสัมพันธ์อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติกับการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม ซึ่งมีความสัมพันธ์โดยตรงกับพฤติกรรมการ รักษาวินัย จึงทำให้ปัจจัยทั้งสองอันได้แก่ รายได้และระดับการศึกษา เป็นปัจจัยสนับสนุนทาง อ้อมให้ข้าราชการตำรวจมีพฤติกรรมในการรักษาวินัย

สุขภาพจิตของข้าราชการตำรวจ

จากการศึกษาครั้งนี้พบว่า ข้าราชการตำรวจมีสุขภาพจิตดีด้านความสามารถช่วย เหลือผู้อื่นได้ มีคะแนนสูงสุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากภาระหน้าที่ที่สำคัญของตำรวจคือ งาน ป้องกันปราบปรามอาชญากรรม ช่วยเหลือผู้ที่ได้รับความเดือดร้อน ดังนั้น ผู้ที่ได้รับคัดเลือก ให้ประกอบอาชีพรับราชการตำรวจย่อมเป็นผู้ที่พร้อมทั้งด้านร่างกาย และจิตใจที่จะให้ความ ช่วยเหลือผู้อื่นได้ อันส่งผลให้เป็นผู้มีสุขภาพจิตที่ดีและส่งผลให้เป็นผู้รักษาวินัย ได้อย่างดีต่อไป

จากการศึกษาพบว่า ปัจจัยทางชีวสังคมทุกตัวที่มีอิทธิพลต่อสุขภาพจิตของข้าราชการ ตำรวจ ได้แก่

การศึกษาเปรียบเทียบระหว่างสุขภาพจิตกับระดับตำแหน่งของข้าราชการตำรวจพบว่า ข้าราชการตำรวจกลุ่มสารวัตรหือเทียบเท่า มีสุขภาพจิตดีกว่าระดับตำแหน่งอื่น ทั้งนี้อาจ เนื่องมาจากตำแหน่งสารวัตร เป็นตำแหน่งหัวหน้าหน่วยงานมีอำนาจหน้าที่บริหารงานบุคคล งบประมาณ และแผนงานต่าง ๆ ได้อย่างสมบูรณ์ จึงเป็นระดับตำแหน่งที่มีสุขภาพจิตสูงสุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ คิวตูกัว (Quitugua, 1975 อ้างใน สุธน คงคาชนะ, 2537 : 4) พบว่าระดับตำแหน่งมีผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานและสุขภาพจิตของครู

จากการศึกษาเปรียบเทียบระหว่างสุขภาพจิตกับสังกัดในการปฏิบัติงานของข้าราชการ ตำรวจ พบว่า ข้าราชการตำรวจ กองกำกับการสุนัขตำรวจ จะมีสุขภาพจิตสูงกว่าข้าราชการ ตำรวจกองกำกับการอื่น ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากข้าราชการตำรวจที่ย้ายไปดำรงตำแหน่ง ในสังกัดกองกำกับการสุนัขตำรวจโดยส่วนใหญ่เป็นข้าราชการตำรวจถูกลงโทษทางวินัย ให้ มาปฏิบัติหน้าที่ในงานที่ไม่สลับซับซ้อน ดังนั้น ข้าราชการตำรวจดังกล่าวจึงได้พักผ่อน ผ่อนคลายทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ ส่งผลให้ข้าราชการตำรวจสังกัดกองกำกับการสุนัข

ตำรวจมีสุขภาพจิตดีกว่าข้าราชการตำรวจในสังกัดอื่น ๆ

การศึกษาเปรียบเทียบระหว่างสุขภาพจิตกับระยะเวลาในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจ พบว่า ข้าราชการตำรวจกลุ่มที่มีอายุราชการสูงสุดคือ ระหว่าง 31-40 ปี มีสุขภาพจิตดีที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ข้าราชการที่มีอายุราชการสูง มีประสบการณ์ในการทำงานที่ดีกว่า สามารถแก้ไขปัญหาและปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เผชิญอยู่ได้ดีกว่า ข้าราชการตำรวจที่มีประสบการณ์น้อยซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ศุภลักษณ์ เกื้อวรกุลชัย (2525 : 45) และ อัมพร โอตระกุล (2528) ที่ศึกษาพบว่า ครูที่สอนในโรงเรียนเป็นเวลา 1-3 ปี มีแนวโน้มมีสุขภาพจิตมากกว่าครูที่สอนในโรงเรียนเป็นเวลา 4-6 ปี และ 10 ปีขึ้นไป

การศึกษาเปรียบเทียบ ระหว่างสุขภาพจิตกับรายได้ของข้าราชการตำรวจพบว่า ข้าราชการตำรวจที่มีรายได้มากกว่า 13,000 บาท มีสุขภาพจิตดีที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากข้าราชการตำรวจที่มีรายได้มากสามารถมีความเป็นอยู่ที่ดีกว่า มีสิ่งอำนวยความสะดวกที่ดีกว่าตลอดจนสามารถส่งเสริมสันติภาพแก่ตนเองได้ดีมากกว่า ดังนั้นข้าราชการตำรวจที่มีรายได้สูงขึ้น จึงมีสุขภาพจิตดีตามไปด้วย ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ อัมพร โอตระกุล (2522 : 26) ที่ศึกษาพบว่า พยาบาลเทคนิคที่มีรายได้สูงกว่า 5,000 บาท ต่อเดือน มีสุขภาพจิตดีกว่าผู้มีรายได้ 1,000-2,500 บาท ต่อเดือน

การศึกษาเปรียบเทียบระหว่างสุขภาพจิตกับอายุของข้าราชการตำรวจพบว่า ข้าราชการตำรวจที่มีอายุมากจะมีสุขภาพจิตดีกว่าข้าราชการตำรวจที่มีอายุน้อย ข้าราชการตำรวจที่มีอายุระหว่าง 41-50 ปี มีสุขภาพจิตดีที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากข้าราชการตำรวจที่มีอายุมาก จะส่งผลถึงการมีอายุราชการมากขึ้น มีประสบการณ์มากขึ้น มีตำแหน่งสูงขึ้น และมีรายได้มากขึ้น ส่งผลให้มีสุขภาพจิตดีตามไปด้วย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศุภลักษณ์ เกื้อวรกุลชัย (2525 : 50) และ อุโฆษ ปันสุวรรณ (2523 : 53) พบว่าครูที่มีอายุต่างกัน มีสุขภาพจิตแตกต่างกัน

การศึกษาเปรียบเทียบระหว่างสุขภาพจิตกับลักษณะการปฏิบัติงานสัมพันธ์ประชาชน พบว่า ข้าราชการตำรวจที่ปฏิบัติงานสัมพันธ์ประชาชน จะมีสุขภาพจิตดีกว่าข้าราชการตำรวจที่ปฏิบัติงานไม่สัมพันธ์ประชาชน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการปฏิบัติหน้าที่สัมพันธ์ประชาชน จะเป็นการปฏิบัติงานนอกสถานที่ โดยส่วนใหญ่จึงไม่มีความจำเจต่องาน นอกจากนี้สภาพสังคมไทย

โดยทั่วไปประชาชนยังให้ความยำเกรงต่อการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจ จึงส่งผลให้ข้าราชการตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่ล้มล้มประชาชนมีสุขภาพจิตดีกว่าข้าราชการตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่ไม่ล้มล้มประชาชน ซึ่งจะต้องปฏิบัติงานร่วมกับผู้บังคับบัญชาและจะถูกควบคุมการปฏิบัติงานอยู่เสมอ

การศึกษาเปรียบเทียบระหว่างสุขภาพจิตกับระดับการศึกษาพบว่า ข้าราชการตำรวจที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีสุขภาพจิตดีกว่าข้าราชการตำรวจที่มีระดับการศึกษาอื่น ๆ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากเหตุผลนี้เกี่ยวกับระดับการศึกษามีอิทธิพลต่อทัศนคติและการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของข้าราชการตำรวจที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประคอง อินทรสมบัติ และ ปาหนัน บุญหลง (2522 : 13) พบว่าผู้ปวยที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีความเครียดเนื่องจากด้านครอบครัว เศรษฐกิจสังคมแตกต่างกัน มณฑล สุขศิริ (2540 : 88) พบว่า การศึกษามีความสัมพันธ์กับอาการป่วยทางกาย กล่าวโดยไม่มีเหตุผลและหวาดระแวง ส่งผลต่อสุขภาพจิตของครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ

ในการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางด้านระดับตำแหน่ง ข้าราชการ รายได้ อายุ ลักษณะการปฏิบัติงานล้มล้มประชาชน และระดับการศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับการรักษาวินัย แต่พบว่ปัจจัยทั้งหมดด้านข้างต้น มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับสุขภาพจิตของข้าราชการตำรวจ ซึ่งมีความสัมพันธ์โดยตรงกับพฤติกรรมกรรมการรักษาวินัย จึงทำให้ปัจจัยทั้งหมดข้างต้น เป็นปัจจัยสนับสนุนทางอ้อมต่อพฤติกรรมกรรมการรักษาวินัยของข้าราชการตำรวจ

แรงสนับสนุนทางสังคม

จากผลการศึกษาพบว่า แรงสนับสนุนทางสังคมมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมกรรมการรักษาวินัยของข้าราชการตำรวจ โดยแรงสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัวมีคะแนนสูงสุด ซึ่งเป็นปัจจัยที่สามารถพยากรณ์พฤติกรรมกรรมการรักษาวินัยของข้าราชการตำรวจได้อันดับที่เจ็ด และแรงสนับสนุนสังคมจากเพื่อนร่วมงาน เป็นปัจจัยที่สามารถพยากรณ์พฤติกรรมกรรมการรักษาวินัยของข้าราชการตำรวจได้อันดับที่สอง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการที่ข้าราชการตำรวจได้รับแรงสนับสนุนทางสังคม จะส่งผลให้ข้าราชการตำรวจสามารถเผชิญกับสภาพการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงได้ สามารถจัดการกับความเครียดทางด้านจิตใจและร่างกาย ซึ่งส่งผลให้ข้าราชการ

ตำรวจมีการประพฤติปฏิบัติที่ดีมีพฤติกรรมการรักษาวินัยได้อย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของแกนสเตอร์และคณะ (Ganster et. a, 1986 อ้างใน อัจฉรา วัฒนามงคล.2533) พบว่าแรงสนับสนุนทางสังคมเป็นส่วนประกอบที่ส่งเสริมพฤติกรรมที่ดีของบุคคล

จากผลการศึกษาพบว่าแรงสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อนร่วมงาน เป็นปัจจัยที่สามารถพยากรณ์พฤติกรรมการรักษาวินัยของข้าราชการตำรวจได้อันดับสอง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้ที่จะประกอบอาชีพรับราชการตำรวจจะต้องผ่านการฝึกอบรมและเรียนหลักสูตรต่าง ๆ กับเพื่อนร่วมรุ่น โดยปลูกฝังให้มีความรักสามัคคี ช่วยเหลือเกื้อกูลระหว่างเพื่อนด้วยกัน ซึ่งแต่ละหลักสูตรจะต้องมีการร่วมกิจกรรมและทำกิจกรรมพร้อมเพียงกัน ตั้งแต่เวลาตื่นนอน รับประทานอาหาร เรียนหนังสือ ฝึกอบรม รวมทั้งกิจกรรมอื่น ๆ จนถึงเข้านอน ดังนั้นจึงส่งผลให้ผู้ประกอบอาชีพรับราชการตำรวจ จะมีความผูกพันรั้งกับเพื่อนร่วมงานเป็นอย่างมาก ซึ่งเพื่อนร่วมงานจะให้แรงสนับสนุนทางสังคมในด้านการสนับสนุนข้อมูลข่าวสาร เป็นการให้ข้อมูลคำแนะนำที่จะช่วยให้บุคคลสามารถแก้ไขปัญหา และในด้านอารมณ์ คือมีความผูกพันและไว้วางใจซึ่งกันและกัน ดังนั้นหากเพื่อนร่วมงานมีพฤติกรรมในทางที่ดี โดยมีพฤติกรรมในการรักษาวินัยอย่างเคร่งครัด และให้แรงสนับสนุนทางสังคมแก่เพื่อนข้าราชการตำรวจ จะส่งผลให้ข้าราชการตำรวจมีพฤติกรรมในการรักษาวินัยได้ดีอีกด้วย

ส่วนแรงสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว เป็นปัจจัยที่สามารถพยากรณ์การรักษาวินัยของข้าราชการตำรวจได้อันดับเจ็ด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากลักษณะการทำงานของข้าราชการตำรวจโดยทั่วไป เป็นการทำงานที่ต้องเผชิญกับสถานการณ์ทางลบอยู่ตลอดเวลา เช่น คดีความ การทะเลาะวิวาท อุบัติเหตุหรือได้พบเห็นแต่เรื่องเดือดร้อนวุ่นวายของคนอื่น ๆ อยู่ตลอดเวลา และไม้อาจที่จะหลมหลีกเรื่องเหล่านี้ได้ เพราะ เป็นหน้าที่ที่จะต้องให้บริการแก่ประชาชน ดังนั้นครอบครัวจึงเป็นส่วนสำคัญในการผ่อนคลายความตึงเครียด โดยครอบครัวสามารถให้การสนับสนุนทั้งทางด้านอารมณ์ให้มีความรู้สึกอบอุ่น มีความรักความเข้าใจ สนับสนุนทางด้านสิ่งของในการเตรียมอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ในการปฏิบัติงาน และการสนับสนุนด้านข้อมูลข่าวสารที่จะนำไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ ดังนั้นเมื่อข้าราชการตำรวจได้รับแรงสนับสนุนทางครอบครัวดังกล่าวจะส่งผลให้ข้าราชการตำรวจมีพฤติกรรมในการรักษาวินัยไว้ได้อย่างดี

จากผลการศึกษาปัจจัยทางชีวสังคมที่อิทธิพลต่อแรงสนับสนุนทางสังคม ได้แก่ การศึกษาเปรียบเทียบระหว่างแรงสนับสนุนทางสังคมกับสังกัดในการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการ

ตำรวจ พบว่าข้าราชการตำรวจสังกัดกองกำกับการสายตรวจ มีแรงสนับสนุนทางสังคมสูงกว่าข้าราชการตำรวจกองกำกับการอื่น ๆ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากกองกำกับการสายตรวจมีหน้าที่หลักในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมซึ่งเป็นภารกิจที่สำคัญของกรมตำรวจ ดังนั้นข้าราชการตำรวจที่สังกัดกองกำกับการสายตรวจจึงได้รับแรงสนับสนุนทางสังคม ทั้งจากครอบครัว เพื่อนร่วมงาน และผู้บังคับบัญชา โดยเฉลี่ยมีค่าสูงสุด

นอกจากนี้อาจเนื่องมาจาก ข้าราชการตำรวจที่มีรายได้ไม่พอเพียงต่อค่าครองชีพในชีวิตประจำวัน จึงจำเป็นต้องหารายได้เพิ่มเติม จึงมักจะกระทำทุจริตสูงกว่าข้าราชการตำรวจที่มีรายได้สูงกว่า ส่งผลให้ข้าราชการตำรวจที่มีรายได้สูงได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมสูงกว่ากลุ่มรายได้อื่น

การศึกษาเปรียบเทียบระหว่างแรงสนับสนุนทางสังคมกับรายได้ของข้าราชการตำรวจ พบว่า ข้าราชการตำรวจที่มีรายได้มากกว่า 13,000 บาท มีแรงสนับสนุนทางสังคมสูงกว่ากลุ่มอื่น ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้ที่มีรายได้สูง มีสภาพความเป็นอยู่ที่ดีกว่าข้าราชการตำรวจที่มีรายได้ต่ำและไม่มีความจำเป็นต้องออกไปรับจ้างงานพิเศษทำนอกเหนือจากหน้าที่ประจำ ส่งผลให้มีเวลาปฏิบัติงานในหน้าที่ได้อย่างเต็มที่ และนอกเหนือจากการปฏิบัติงานก็ใช้เวลาอยู่กับครอบครัวได้อย่างเต็มเวลา จึงส่งผลให้ข้าราชการตำรวจกลุ่มที่มีรายได้สูง ได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมทั้งจากครอบครัว ผู้บังคับบัญชา และเพื่อนร่วมงานสูงกว่ากลุ่มรายได้อื่น ๆ

การศึกษาเปรียบเทียบระหว่างแรงสนับสนุนทางสังคมกับการปฏิบัติงานสัมพันธ์ประชาชน พบว่า ข้าราชการตำรวจที่ปฏิบัติงานไม่สัมพันธ์ประชาชน มีแรงสนับสนุนทางสังคมสูงกว่า ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก การปฏิบัติงานไม่สัมพันธ์ประชาชนโดยส่วนใหญ่จะปฏิบัติหน้าที่อยู่ตามหน่วยงานหรือสำนักงานต่าง ๆ ระหว่างเวลาราชการเป็นประจำ ส่งผลให้มีความใกล้ชิดกับผู้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงาน และเมื่อเลิกจากงานประจำ ก็มีเวลาอยู่กับครอบครัวอยู่เสมอ ส่งผลให้ได้รับแรงสนับสนุนทั้งจากครอบครัว เพื่อนร่วมงาน และผู้บังคับบัญชา สูงกว่าข้าราชการตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่สัมพันธ์ประชาชน

นอกจากนี้อาจเนื่องมาจากข้าราชการตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่สัมพันธ์ประชาชน เมื่อกระทำผิดวินัยหรือประพฤติดนินดี จะถูกแรงต้านจากประชาชนได้สูงกว่าข้าราชการตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่ไม่สัมพันธ์ประชาชน

ในการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างรายได้และการปฏิบัติงานสัมพันธ์ประชาชนไม่มีความสัมพันธ์โดยตรงกับพฤติกรรมการรักษาวินัย แต่พบว่าปัจจัยทั้งสองมีความสัมพันธ์อย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติกับแรงสนับสนุนทางสังคม ซึ่งมีความสัมพันธ์โดยตรงกับพฤติกรรมการรักษา
วินัย จึงทำให้ปัจจัยทั้งสองเป็นปัจจัยสนับสนุนทางอ้อมต่อพฤติกรรมการรักษาวินัยของ
ข้าราชการตำรวจ

หน่วยงานที่สังกัดของข้าราชการตำรวจ

กองบังคับการสายตรวจและปฏิบัติการพิเศษ มีหน่วยงานที่สังกัดสองกองกำกับการ ที่
เป็นปัจจัยที่สามารถพยากรณ์พฤติกรรมการรักษาวินัยของข้าราชการตำรวจได้ อันได้แก่ กอง
กำกับการอารักขาและรักษาความปลอดภัย เข้าสู่สมการลำดับที่สี่ กองกำกับการสุนัขตำรวจ
เข้าสู่สมการลำดับที่ห้า

ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากกองกำกับการอารักขาและรักษาความปลอดภัยมีหน้าที่ถวายความ
อารักขาองค์พระมหากษัตริย์และพระบรมวงศานุวงศ์ ตลอดจนอารักขาบุคคลสำคัญของทาง
ราชการทั้งในและต่างประเทศ ดังนั้นกรมตำรวจจึงต้องคัดเลือกบุคลากรที่มีความรับผิดชอบ
สูงและมีระเบียบวินัยสูง ไปดำรงตำแหน่งในสังกัดกองกำกับการอารักขาและรักษาความ
ปลอดภัย ดังนั้นข้าราชการตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่สังกัดกองกำกับการอารักขาและรักษาความ
ปลอดภัยจึงมีพฤติกรรมการรักษาวินัยที่ดี

ส่วนกองกำกับการสุนัขตำรวจเป็นหน่วยงานที่กองบัญชาการตำรวจนครบาล และกอง
บังคับการตำรวจสายตรวจและปฏิบัติการพิเศษ มีนโยบายปรับย้ายข้าราชการตำรวจซึ่งมี
ระเบียบวินัยไม่ดี ข้าราชการตำรวจที่ถูกร้องเรียน ตั้งกรรมการสอบสวน รวมทั้งข้าราชการ
ตำรวจที่มีกำลังพลเสื่อม จะถูกปรับย้ายไปยังหน่วยงานที่มีปริมาณงานน้อย และเป็นหน่วยงาน
ที่ปฏิบัติงานไม่สัมผัสประชาชน โดยส่วนใหญ่มักจะย้ายขึ้นราชการตำรวจดังกล่าวไปรับ
เปลี่ยนพฤติกรรมให้ข้าราชการตำรวจมีวินัยที่ดีขึ้นและเป็นข้าราชการตำรวจที่ดีต่อไป ดังนั้น
ข้าราชการตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่สังกัดกองกำกับการสุนัขตำรวจ จะมีพฤติกรรมการรักษาวินัยที่
ไม่ดี

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาในครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการที่จะเพิ่มปัจจัยต่าง ๆ ที่สามารถ
ช่วยให้ข้าราชการตำรวจมีพฤติกรรมในการรักษาวินัยมากขึ้น ดังนี้.-

1. การเพิ่มทัศนคติต่อการปฏิบัติงาน

ควรที่จะเพิ่มกิจกรรมในรูปแบบลักษณะต่าง ๆ ที่ทำให้ข้าราชการตำรวจมีทัศนคติที่ดีต่อการปฏิบัติงานในหน่วยงานนี้ โดย

1.1 จัดให้มีการนิเทศหน่วยงานแก่ข้าราชการตำรวจ โดยมีเนื้อหาที่เกี่ยวกับลักษณะงาน ภารกิจและหน้าที่ความรับผิดชอบของหน่วยงานในแต่ละระดับ ความสำคัญของหน่วยงาน สายการบังคับบัญชา การบริหารงาน ผลตอบแทนและสวัสดิการที่ข้าราชการตำรวจและหรือครอบครัวที่จะได้รับศักดิ์ศรีและความภูมิใจในอาชีพ เพื่อให้ข้าราชการตำรวจมีทัศนคติที่ดีต่อหน่วยงานและต่อการปฏิบัติงาน เกิดความรักในอาชีพและไม่กระทำพฤติกรรมผิดวินัยใด ๆ อันจะทำให้เกิดความเสื่อมเสียต่ออาชีพและหน่วยงาน

1.2 สนับสนุนในด้านการศึกษแก่ข้าราชการตำรวจทั้งที่เกี่ยวข้องกับงานในหน้าที่หรือเรื่องที่น่าสนใจทั่ว ๆ ไป เช่น ความรู้ทางเทคนิคและวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน การฝึกซ้อมภายใต้สถานการณ์ต่าง ๆ กฎหมายและระเบียบต่าง ๆ ที่ควรทราบ (กฎหมายรัฐธรรมนูญประมวลกฎหมายอาญา ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา) สถานการณ์โลกในปัจจุบัน สภาพปัญหาสังคม เศรษฐกิจ การเมืองของประเทศ ซึ่งกิจกรรมในด้านนี้อาจจะทำโดยการจัดให้มีการฝึกอบรมภายในหน่วยงาน โดยเชิญวิทยากรทั้งจากภายในและภายนอกกรมตำรวจ จัดให้ข้าราชการตำรวจไปฟังการอบรมสัมมนาต่าง ๆ นอกสถานที่ตามที่หน่วยงานอื่น ๆ จัด ส่งเสริมให้ข้าราชการตำรวจพัฒนาด้านการศึกษาของตนเองจนจบการศึกษา ระดับปริญญา

ซึ่งการสนับสนุนในด้านการศึกษานี้จะทำให้ข้าราชการมีวิสัยทัศน์ในเรื่องต่าง ๆ ทั้งด้านการปฏิบัติงาน ความประพฤติดีขึ้น มีเหตุมีผลในการตัดสินใจ ส่งเสริมให้มีพฤติกรรมรักษาวินัยมากขึ้น

1.3 สร้างความสำนึก และตระหนักถึงความสำคัญในการปฏิบัติงานที่จะต้องเกี่ยวข้องกับและสัมผัสประชาชน โดยเน้นการปฏิบัติภารกิจในด้านชุมชนสัมพันธ์ เช่น การออกให้ความรู้แก่ประชาชนในย่านชุมชนพัฒนาต่าง ๆ การออกตรวจท้องที่ร่วมกับประชาชน การแวะเยี่ยมเยียนประชาชนตามย่านชุมชนต่าง ๆ ทั้งนี้เพื่อให้ข้าราชการตำรวจได้เห็นถึงสภาพความเป็นอยู่และสภาพปัญหาของประชาชนในย่านชุมชนต่าง ๆ ซึ่งแตกต่างกันไป ก่อให้เกิดความสำนึกในหน้าที่ และทัศนคติที่ดีที่จะปกป้องและพิทักษ์รักษาประชาชนเสมือนพี่น้อง อันจะทำให้ข้าราชการตำรวจเคร่งครัดในหน้าที่ ไม่กระทำผิดวินัยอันจะส่งผลกระทบต่อประชาชน

1.4 ปรับปรุงการดำเนินการเกี่ยวกับกรให้คำตอบแทนและสวัสดิการอื่น ๆ แก่ข้าราชการตำรวจ และหรือครอบครัวตามสิทธิอย่างรวดเร็วและเป็นธรรม เพื่อให้ข้าราชการตำรวจเกิดขวัญและกำลังใจในการทำงานและมีทัศนคติที่ดีต่องานในหน้าที่ เนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจอยู่ภายใต้กฎหมาย ระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ รวมถึงลักษณะงานที่เสี่ยงต่ออันตรายและจะต้องมีกำลังพลหมุนเวียนปฏิบัติหน้าที่ตลอด 24 ชั่วโมง จะเห็นว่าการทำงานของข้าราชการตำรวจตกอยู่ภายใต้สภาวะกดดันต่าง ๆ แต่เงินเดือนหรือค่าตอบแทนเท่ากับข้าราชการกรม กระทรวง ทบวงอื่น ๆ การที่จะเพิ่มเงินเดือนแก่ข้าราชการตำรวจนั้นเป็นไปได้ยาก วิธีที่เหมาะสมที่สุดในการที่จะเพิ่มขวัญและกำลังใจให้แก่ข้าราชการตำรวจให้มีทัศนคติที่ดีต่อการปฏิบัติงาน อันจะส่งผลให้ข้าราชการตำรวจมีพฤติกรรมรักษาวินัยนั้น น่าจะเป็นการปรับปรุงเกี่ยวกับกระบวนการในการดำเนินการเกี่ยวกับเงินเดือนและค่าตอบแทนต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นค่าศึกษาเล่าเรียนของบุตร ค่ารักษาพยาบาล เบี้ยเลี้ยง ค่าเช่าที่พัก ค่าเดินทางไปราชการ การจัดสรรที่พัก ค่าเลี้ยงชีพ รวมทั้งการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับความสำคัญของสหกรณ์ออมทรัพย์ในหน่วยงาน ซึ่งสามารถช่วยเหลือแก้ออกข้าราชการตำรวจด้วยตนเองได้ และการส่งเสริมอาชีพให้แก่ครอบครัว บุตรหลานของข้าราชการตำรวจ

2. สุขภาพจิต

ควรเน้นส่งเสริมสุขภาพจิตให้แก่ข้าราชการตำรวจในด้านต่าง ๆ เพื่อจะช่วยให้ข้าราชการตำรวจมีพฤติกรรมรักษาวินัยมากยิ่งขึ้น โดยปรับปรุงในด้านต่าง ๆ ดังนี้.-

2.1 ในด้านของรายได้ ค่าตอบแทน และสวัสดิการ หากข้าราชการตำรวจได้รับการบริการจากหน่วยงานในด้านของรายได้ ค่าตอบแทน และสวัสดิการต่าง ๆ ตามข้อ 1.4 ข้างต้นแล้ว นอกจากจะทำให้ข้าราชการตำรวจมีทัศนคติที่ดีต่อการปฏิบัติงานแล้วยังจะทำให้ข้าราชการตำรวจมีสุขภาพจิตที่ดี อันจะส่งเสริมพฤติกรรมการรักษาวินัยมากยิ่งขึ้น

2.2 ในด้านอายุ เนื่องจากลักษณะการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจหน่วยงานนี้ต้องออกสัมผัสกับประชาชน และต้องตกอยู่ในสภาพปัญหาการปฏิบัติงานในสถานการณ์ต่าง ๆ ตลอดจนเสี่ยงต่ออันตราย การปฏิบัติจำเป็นต้องอาศัยข้าราชการตำรวจที่มีวิญญู และประสบการณ์ มิฉะนั้นจะเกิดปัญหาในการตัดสินใจ ดังนั้นหน่วยงานควรให้ข้าราชการตำรวจที่มีวิญญูและประสบการณ์สูงออกปฏิบัติงานในลักษณะสัมผัสประชาชนให้มากขึ้น หรือให้ออกปฏิบัติงานร่วมกับข้าราชการตำรวจที่มีวิญญูและประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า เพื่อคอย

เป็นที่เสี่ยงในการปฏิบัติงาน คอยสอนงานให้เกิดความชำนาญและตั้งเตือนมิให้หลงประพฤตินคนผิดระเบียบ อันจะส่งผลให้สุขภาพจิตของข้าราชการตำรวจดีขึ้น และจะมีพฤติกรรมรักษาวินัยมากยิ่งขึ้น

2.3 ในด้านของลักษณะการปฏิบัติงาน ควรจัดให้มีการหมุนเวียนออกปฏิบัติงานอย่างเป็นธรรมชาติให้มีเวลาพักผ่อนให้เพียงพอ แต่ทั้งนี้ต้องไม่กระทบต่องานในหน้าที่ หากมีกำลังพลไม่เพียงพอต่อปริมาณงาน ให้ดำเนินการขอสับสนุนกำลังพลเพิ่มขึ้น เพื่อให้มีระยะเวลาในการปฏิบัติงานเหมาะสม ข้าราชการตำรวจสามารถมีเวลาพักผ่อนส่วนตัวกับครอบครัวได้ จะทำให้มีสุขภาพจิตดีขึ้น

2.4 ในด้านการศึกษา ควรจัดให้มีการจัดแพทย์มาแนะนำความรู้ต่าง ๆ ในเรื่องของสุขภาพจิต ตลอดจนจัดให้มีการตรวจสุขภาพข้าราชการตำรวจและครอบครัวทั้งทางร่างกายและจิตใจประจำปี เพื่อจะได้ทราบว่าข้าราชการตำรวจคนไหนมีสุขภาพจิตที่ไม่ปกติ และสามารถที่จะช่วยเหลือเบื้องต้นได้ซึ่งถือว่าเป็นการป้องกันโรคจิต โรคประสาทที่ดีประการหนึ่ง ส่งผลให้ข้าราชการตำรวจมีพฤติกรรมรักษาวินัยมากขึ้น

2.5 ในด้านการบริหารในหน่วยงาน ผู้บังคับบัญชาควรที่จะเป็นผู้ที่มีเหตุผลในการปฏิบัติงาน มีความเป็นธรรมไม่แบ่งพรรคแบ่งพวกในการพิจารณาต่าง ๆ ทั้งความดีความชอบ การแต่งตั้งโยกย้าย การสั่งปฏิบัติหน้าที่ และไม่คิดกันความก้าวหน้าของผู้ใต้บังคับบัญชา นอกจากนี้แล้วผู้บังคับบัญชาควรจะเป็นผู้ที่ผู้ใต้บังคับบัญชาสามารถเข้าปรึกษาหารือในเรื่องต่าง ๆ ไม่ว่าจะ เป็นเรื่องหน้าที่การงานและเรื่องส่วนตัว มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีเพื่อนร่วมงานเองก็เช่นกัน ควรจะส่งเสริมความสัมพันธ์ในกลุ่มให้มากขึ้น สามารถช่วยเหลือเกื้อกูลในเรื่องต่าง ๆ ได้ โดยอาจจะจัดให้มีการแข่งขันกีฬา หรือจัดทำกิจกรรมร่วมกัน สิ่งนี้จะทำให้ข้าราชการตำรวจมีสุขภาพจิตดีขึ้น ไม่มีความเครียดและจะส่งผลให้มีพฤติกรรมรักษาวินัยมากขึ้น

3. การใช้ เหตุผล เชิงจริยธรรม

ควรส่งเสริมให้ข้าราชการตำรวจรู้จักใช้เหตุใช้ผลในการตัดสินใจหรือแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ เพื่อให้อยู่ในระเบียบวินัย ซึ่งสิ่งที่จะช่วยให้การใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของข้าราชการตำรวจดีขึ้นนั้น จำเป็นที่จะต้องส่งเสริมปัจจัยด้านต่าง ๆ ดังนี้

3.1 ส่งเสริมการศึกษา ไม่ว่าจะ เป็นในเรื่องของเนื้อหาวิชาที่เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ เทคนิคการปฏิบัติงาน การแก้ไขสถานการณ์ต่าง ๆ หรือเรื่องต่าง ๆ ที่น่าสนใจ

เช่น เรื่องศีลธรรม มุมมองการวิเคราะห์สถานการณ์ปัจจุบัน การปฏิบัติตนเมื่ออยู่ในสังคม ควรจัดให้มีการฝึกอบรมความรู้ในด้านต่าง ๆ เหล่านี้ เพื่อให้ข้าราชการตำรวจมีความรู้ ประสบการณ์ ความสามารถในการที่จะวิเคราะห์ปัญหาต่าง ๆ พร้อมทั้งจะปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ รู้จักคัดสรรใจ มีเหตุผลในการปฏิบัติงาน อันจะทำให้ข้าราชการตำรวจ สำคัญในหน้าที่และรักษาวินัยมากขึ้น

3.2 นอกจากนี้ควรจะมีการส่งเสริมและยกย่องข้าราชการตำรวจ ที่มีความประพฤติดีและ เป็นผู้รักษาวินัยไม่ว่าจะเป็นการประกาศเกียรติคุณ การให้รางวัลตอบแทน เพื่อเป็นการสนับสนุนคนดีและเป็นแบบอย่างแก่ข้าราชการตำรวจผู้อื่นให้มีความรู้สึกว่ายากที่จะไปอยู่ ณ จุดนั้นบ้าง อันจะส่งผลให้กำลังพลในหน่วยงานมีการรักษาวินัยเพิ่มมากขึ้น เช่นเดียวกัน ควรมีบทลงโทษที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน และผู้บังคับบัญชาต้องไม่เลือกปฏิบัติ เป็นการสร้างเหตุผลเชิงจริยธรรมให้แก่ข้าราชการตำรวจ

4. แรงสนับสนุนทางสังคม

ด้านครอบครัว

4.1 ควรที่จะสนับสนุนให้ข้าราชการตำรวจเห็นถึงความสำคัญของครอบครัว เพื่อให้ข้าราชการตำรวจสำนึกว่าไม่ได้มีเพียงเขาเท่านั้น เขายังต้องรับผิดชอบบิดา มารดา ภรรยา บุตร หรือญาติ หากเขาได้กระทำผิดไป นอกจากจะต้องรับโทษเองแล้ว ยังมีผู้เสียใจจากการกระทำของข้าราชการตำรวจนั้นอีกมาก รวมถึงอนาคต ทิศทางการชีวิตของครอบครัวด้วย

4.2 ควรจะส่งเสริมให้มีความอบอุ่นและความเข้าใจอันดีในครอบครัว ทั้งนี้เพื่อให้ข้าราชการตำรวจเกิดกำลังใจในการทำงาน หากประสบปัญหาหรือมีอุปสรรคต่าง ๆ ข้าราชการตำรวจผู้นั้นก็ยังคงมีผู้คอยให้กำลังใจ ให้คำปรึกษาหาหนทางแก้ไขปัญหาหรืออุปสรรคเหล่านั้นให้ผ่านพ้นไปได้

วิธีการอาจจะกระทำโดยจัดให้มีการสนทนาการระหว่างครอบครัว การแข่งขันกีฬา นันทนาการ เทศน์ หรือเชิญนักจิตวิทยาบรรยายเกี่ยวกับความสำนึกและความสำคัญในครอบครัว ส่งเสริมกิจกรรมเกี่ยวกับครอบครัว เช่น การแข่งขันผลการเรียนของบุตรหลาน การแจกทุนการศึกษา การจัดงานวันเด็ก วันพ่อ วันแม่

ซึ่งหากข้าราชการตำรวจได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของครอบครัว และเมื่อครอบครัว มีความอบอุ่นแล้ว ข้าราชการตำรวจผู้นั้นจะมีกำลังใจในการทำงาน และประพฤติปฏิบัติ

อยู่ในกรอบระเบียบวินัย

ด้านเพื่อนร่วมงานและผู้บังคับบัญชา

4.3 ในด้านของผู้บังคับบัญชา การที่จะส่งเสริมให้มีคุณธรรมในการดูแลและปกครองผู้ใต้บังคับบัญชาคือ พรหมวิหาร 4 อันได้แก่ เมตตา กรุณา มุทิตา อุเบกขา เนื่องจากอาชีพตำรวจเป็นอาชีพที่ต้องสัมผัสประชาชน และอยู่ภายใต้สถานการณ์ แรงแกดดัน และระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ หากผู้บังคับบัญชาไม่ส่งเสริมหรือให้กำลังใจข้าราชการตำรวจ คอยแต่จะซ้ำเติมข้าราชการตำรวจซึ่งเป็นผู้ใต้บังคับบัญชาแล้ว จะทำให้ข้าราชการตำรวจมีอุปสรรคในการปฏิบัติตัวและอาจจะหาทางออกที่ผิด ๆ โดยการกระทำผิดวินัยได้ วิธีการอาจจะกระทำโดยจัดการอบรมสัมมนาหัวข้อข้างต้นให้แก่ผู้บังคับบัญชา

4.4 ในส่วนของเพื่อนร่วมงาน ควรส่งเสริมให้เกิดความสามัคคีในหน่วยงาน คอยให้กำลังใจซึ่งกันและกัน เกิดความรักในหน่วยงาน ในอาชีพ หากข้าราชการตำรวจผู้ใดมีปัญหาไม่ว่าจะเป็นในเรื่องส่วนตัวหรือเรื่องการทำงานก็ตาม เพื่อนร่วมงานก็จะเป็นปัจจัยหนึ่งที่สามารถทำให้ปัญหาต่าง ๆ เหล่านั้นผ่านพ้นไปได้ นอกเหนือจากครอบครัวและผู้บังคับบัญชา วิธีการอาจจะกระทำเหมือนข้อ 2.5

หากเพื่อนร่วมงานและผู้บังคับบัญชา มีความรักความเข้าใจซึ่งกันและกัน เกิดความสามัคคีตลอดจนมีความช่วยเหลือเกื้อกูลกันแล้ว จะทำให้ข้าราชการตำรวจมีกำลังใจและแรงสนับสนุนในการปฏิบัติงานและมีพฤติกรรมรักษาวินัยมากยิ่งขึ้น

5. หน่วยงานที่ข้าราชการตำรวจสังกัด

การรักษาวินัยของข้าราชการตำรวจ นอกจากปัจจัยดังกล่าวข้างต้นแล้ว หน่วยงานที่ข้าราชการตำรวจสังกัด ซึ่งเป็นปัจจัยทางชีวสังคมเพียงตัวเดียวที่มีผลทางตรงต่อการรักษาวินัยของข้าราชการตำรวจ ทั้งนี้เนื่องจากเนื่องจากลักษณะ งานของแต่ละหน่วยงานจะมีความแตกต่างกันอย่างมาก ดังที่กล่าวไว้แล้วข้างต้น ในระเบียบกำหนดลักษณะงานของกองบังคับการสายตรวจและปฏิบัติการพิเศษในบทที่ 2

จากนโยบายของกองบัญชาการตำรวจนครบาลและกองบังคับการตำรวจสายตรวจและปฏิบัติการพิเศษมีนโยบายปรับย้ายข้าราชการตำรวจที่มีความประพฤติไม่ดี ไปสังกัดหน่วยงานกองกำกับการสุนัขตำรวจ เป็นการไม่ถูกต้อง ทั้งนี้เนื่องจากปัจจุบันการจับกุมการเสพยาเสพติดเป็นไปอย่างยากลำบาก ดังนั้นจึงจำเป็นต้องขอสนับสนุนกำลังจากกองกำกับการสุนัขตำรวจร่วมดำเนินการจับกุมด้วย หากข้าราชการตำรวจในสังกัดกองกำกับการสุนัขตำรวจ

มีความประพฤติไม่ดี อาจกระทำการทุจริตหรือมีพฤติกรรมไม่เหมาะสม เช่น บิดหรือโยน
 ฆ่า เสพตาคีให้โทษกับผู้ถูกจับกุม อันจะส่งผลเสียหายต่อประชาชนโดยรวม ดังนั้นจึงควร
 พิจารณาการแต่งตั้งโยกย้ายอย่างรอบคอบยิ่งขึ้น

การพิจารณาแต่งตั้งข้าราชการตำรวจ ให้ไปดำรงตำแหน่งในสังกัดในหน่วยงานใด
 จึงควรพิจารณาให้อยู่บนพื้นฐานของระบบคุณธรรม (Merit System) ให้มากที่สุด โดย
 พิจารณาให้มีการแต่งตั้งสืบเปลี่ยนหมุนเวียนตามความสมัครใจ โดยพิจารณาควบคู่ไปกับประสพ
 การณ์ ความรู้ ความสามารถ และความเชี่ยวชาญในสายงานประกอบ เมื่อข้าราชการ
 ตำรวจได้รับการแต่งตั้งให้ไปดำรงตำแหน่งในหน่วยงานที่สมัครใจและมีประสพการณ์ ความรู้
 ความสามารถแล้ว จะส่งผลโดยตรงต่อการมีพฤติกรรมในทางรักษาวินัยและส่งผลโดยตรงต่อ
 การมีสุขภาพจิตและทัศนคติที่ดี มีการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมที่สูงขึ้น รวมทั้งได้รับแรงสนับสนุน
 ทางสังคม ทั้งจากครอบครัว เพื่อนร่วมงาน และผู้บังคับบัญชาสูงขึ้นด้วยเช่นกัน

กรมตำรวจควรสั่งการให้สำนักงานแพทย์ใหญ่ นำแบบวัดมาตรฐานทางด้านสุขภาพจิต
 ทัศนคติต่อการปฏิบัติงาน และการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม ไปทดสอบกับเจ้าหน้าที่ตำรวจสังกัด
 ต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมให้ข้าราชการตำรวจมีสุขภาพจิตดี มีทัศนคติต่อการปฏิบัติงานสูงขึ้น และมี
 การใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมสูงขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้ข้าราชการตำรวจมีพฤติกรรมในการรักษาวินัย
 ที่ดีต่อไป

ข้อเสนอแนะในกรทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาในกลุ่มเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่รับผิดชอบที่แตกต่างกันอาจ
 พบผลการวิจัย หรือปัจจัยที่มีอิทธิพลแตกต่างกัน
2. ควรศึกษาวิจัยเพิ่มเติมเกี่ยวกับตัวแปรด้านอื่น ๆ เช่น ปัจจัยทางชีวสังคมในด้าน
 สำเร็จการศึกษาหลักสูตรนักเรียนนายร้อยตำรวจ อบรมข้าราชการตำรวจสัญญาบัตร นักเรียน
 พลตำรวจ บรรลุบุคคลภายนอก ที่มีผลต่อพฤติกรรมการรักษาวินัยของข้าราชการตำรวจแตก
 ต่างกันอย่างไร
3. ควรจะมีการศึกษาในกลุ่มข้าราชการตำรวจ ตำแหน่งสูงกว่ารองผู้กำกับการขึ้น
 ไป อาจพบตัวแปรอื่นที่เป็นปัจจัยต่อพฤติกรรมการรักษาวินัย
4. ควรศึกษาเพิ่มเติมในเชิงคุณภาพ โดยเข้าไปศึกษาถึงสภาพครอบครัว และสภาพ
 แวดล้อมในที่ทำงานด้วย เพื่อจะได้ทราบถึงข้อมูล การรักษาวินัยของข้าราชการตำรวจที่เจาะ
 ลึกมากขึ้น